

Nr 148

Av herr Mattsson och herr Andersson, Torsten, om åtgärder på företagsbeskattningens område till underlättande av mindre företags konsolidering.

(Lika lydande med motion nr 170 i Andra kammaren)

Näringslivets utveckling karakteriseras av en fortgående rationalisering, som kommer till uttryck inte blott i tekniska framsteg på produktionssidan utan även i nya typer av försäljningsorganisationer och över huvud taget i en ökad integration. Fördelarna härav är uppenbara. Underlag skapas för längre produktserier och bättre utnyttjande av investeringar och rörelsekapital. Svenskt näringsliv befinner sig i dag i egentlig mening inne i ett progressivt skede. Vid ett ytligt betraktande kan det förefalla som om vi går mot en tid dominerad av stora företagsenheter som står rustade att gå ut på världsmarknaden och anpassa sig till den nya marknadssituationen.

Detta torde i och för sig vara en riktig och glädjande bild av modernt svenskt näringsliv. Denna bild rymmer dock inte hela sanningen utan motsvarar närmast en något förenklad och populariserad skildring av vårt näringsliv. Vid sidan av våra i så hög grad expansiva stora och kända exportindustrier arbetar dock en småföretagsamhet, som om man dit räknar företag med mindre än 50 anställda torde svara för drygt 40 % av vårt lands samlade industriproduktion. Detta rent kvantitativa mått säger dock inte hela sanningen om småföretagsamhetens roll i det svenska samhället. Vårt näringslivs funktion är helt visst beroende av samspelet mellan stora och små företag, som kompletterar varandra och ger näringslivet en allsidigare struktur. Tack vare småföretagsamheten kan enskilda människors duglighet på t. ex. det tekniska området och det personliga initiativet lättare tagas till vara och kanaliseras. Småföretagsamheten utgör därför en betydelsefull rekryteringsbas för storindustrien och en allmän positiv groningsgrund för den företaganda som spelar så stor roll i vårt samhällsliv.

Småföretagsamhetens betydelse som utvecklingsgrund för vårt näringsliv har emellertid enligt vår uppfattning kommit att i alltför ringa omfattning uppmärksammas. Inte heller har dess särskilda arbetsförhållanden och problem uppmärksamrats i tillbörlig omfattning. Dessa iakttagelser hänför sig till samhällslivets skilda områden, bl. a. skattepolitiken.

Från vår synpunkt borde skattepolitiken i större utsträckning ta hänsyn till företagets bärkraft, som i icke ringa utsträckning sammanhänger med

deras storlek. Det är allmänt omvittnat att småföretagen har mindre möjligheter till konsolidering än större företag, vilket väsentligen kan förklaras av skillnaden i små och stora företags företagsekonomiska struktur. Dessa omständigheter har uppenbart inte beaktats i den hittills gällande företagsbeskattningen.

För närvarande arbetar en särskild företagsskatteutredning. Då den emellertid har ett synnerligen vitt arbetsfält kan dess arbete väntas bli långvarigt. Frågan om skattepolitikens avvägning till företagstypen måste emellertid sägas vara en grundläggande principfråga, som närmare borde utredas innan de allmänna synpunkterna på företagsbeskattningen kan framläggas. Vi anser därför att denna principfråga bör bli föremål för särskild och skyndsam utredning. Frågans snara lösning är angelägen bl. a. av den anledningen, att småföretagens konkurrenskraft inför den nya marknadsituationen i Europa snarast måste stärkas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam utredning om avvägningen av företagsskatten med särskild hänsyn till de mindre företagens behov av konsolidering i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1961

T. V. Mattsson

Torsten Andersson